

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

**КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАНДАРҒА АРНАЛҒАН
БІЛІМ БЕРУ – САУЫҚТЫРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
«Табыс формуласы: Достық 2026»**

Әзірлеуші: Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының Қарабалық ауданы
білім бөлімінің «Достық» маусымдық балалар білім беру – сауықтыру орталығы

Әзірленген жылы: 2026 жыл

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

МАЗМҰНЫ

№	Бөлім	Бет
1	Жалпы ережелер	3
2	Глоссарий	6
3	Бағыттылығы мен тақырыптық мазмұны	8
4	Мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері	9
5	Құрылымы мен мазмұны	11
6	Іске асыру шарттары	17
7	Кадрлық және әдістемелік қамтамасыз ету	19
8	Іске асыру нәтижелерін мониторингтеу және бағалау	22
9	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	24

1-бөлім. Жалпы ережелер

«Табыс формуласы: Достық 2026» білім беру-сауықтыру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) маусымдық қызмет атқаратын «Достық» балалар білім беру-сауықтыру орталығының (бұдан әрі – «Достық» ББСО) жағдайында кешенді білім беру, тәрбиелеу, дамыту және сауықтыру үдерісін ұйымдастыру мақсатында әзірленді.

Бағдарлама «Адал Азамат» бірыңғай тәрбие бағдарламасы аясында жүзеге асырылады және Қазақстан Республикасының ұлттық құндылықтары мен мәдени мұрасын құрметтейтін, азаматтық жауапкершілік, патриотизм, адалдық және еңбекке, қоғамға, қоршаған адамдарға саналы көзқарас қасиеттеріне ие тұлғаны тәрбиелеуге бағытталған.

Бағдарлама – Қазақстан Республикасының жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарын кіріктіруге, өмірлік дағдыларды (soft skills) дамытуға, балалар мен жасөспірімдердің шығармашылық және зияткерлік белсенділігін қолдауға, сондай-ақ салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға бағытталған заманауи жазғы демалыс педагогикалық жүйесі.

Бағдарламаның тұжырымдамалық негізі – «Достық» атты бірыңғай білім беру-сауықтыру кеңістігін қалыптастыру, яғни достық, қауіпсіздік, тұлғалық өсу және кәмілетке толмағандардың табысты әлеуметтену аумағын құру болып табылады. Бұл ортада әрбір бала өз қабілеттерін көрсетуге, денсаулығын нығайтуға, ынтымақтастық тәжірибесін жинақтауға және біртұтас балалар қауымдастығының мүшесі екенін сезінуге мүмкіндік алады.

Бағдарлама тұжырымдамасы келесі қағидаттарға негізделеді:

- инклюзивтілік пен теңдік – әрбір балаға оның әлеуметтік мәртебесіне, қабілеттеріне және бастапқы мүмкіндіктеріне қарамастан тең мүмкіндік жасау;
- құндылыққа бағдарланған тәрбие – патриотизмді, Ұлы Дала дәстүрлеріне құрметті, табиғатқа жанашырлықты, еңбекқорлық пен адалдықты қалыптастыру;
- денсаулықты сақтау – шынықтыру шараларын, дұрыс тамақтануды және тұрақты дене белсенділігін орталықтың күнделікті өмір ырғағына енгізу;
- мәдени сабақтастық пен балалардың бірлескен іс-әрекетке және лагерьдің қоғамдық өміріне белсенді қатысуы.

Бағдарлама мазмұны балалардың жазғы кезеңдегі толыққанды демалысын қамтамасыз ететін білім беру, шығармашылық, спорттық, сауықтыру және бос уақытты ұйымдастыру қызметтерінің үйлесімді ұштасуына бағытталған.

Көшбасшылық қасиеттерді, коммуникативтік мәдениетті, эмоционалдық интеллектті, азаматтық-патриоттық құндылықтарды, экологиялық жауапкершілікті және Қазақстанның мәдени мұрасына қызығушылықты дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

Бағдарлама жасөспірімдердің психологиялық сергіуіне, физикалық және эмоционалдық денсаулығын нығайтуға жағдай жасауға бағытталған, тұлғалық әлеуетті ашуға, жанды қарым-қатынас мәдениетін дамытуға, топпен өзара

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

әрекеттесуге, дербестікке, әлеуметтік белсенділікке және өзіне әрі айналасындағы адамдарға жауапкершілікпен қарауға ықпал етеді.

Бағдарламаның ерекшелігі – білім беру, тәрбиелеу және сауықтыру компоненттерін «Табыс формуласы» ортақ идеясы аясында біріктірілген тақырыптық бейіндік ауысымдар жүйесі арқылы ықпалдастыру болып табылады. Әрбір ауысым өзіндік тақырыбы, ұжымдық-шығармашылық істер жүйесі, ойын тетіктері және тәжірибеге бағытталған іс-шаралары бар дербес дамытушы кеңістік ретінде ұйымдастырылады.

Бағдарламада заманауи педагогикалық технологиялар, тимбилдинг элементтері, жобалық қызмет, спорттық-туристік дайындық, дебаттық қозғалыс, сондай-ақ ұлттық дәстүрлер мен мәдени өзара әрекеттесу түрлері үйлесімді түрде қамтылған.

Бағдарламаның басты идеясы – әрбір балаға достық, шығармашылық, денсаулық, көшбасшылық және ұжым өміріне белсенді қатысу арқылы өзінің жеке «табыс формуласын» табуға көмектесу.

«Достық 2026» позитивті жаңалықтар, эмоционалдық жайлылық және тұлғалық қалыптасу кеңістігі ретінде қарастырылады. Ол әлеуметтік белсенді, бастамашыл және жауапты тұлғаны қалыптастыруға ықпал етеді.

Бағдарлама балаларға арналған «Достық» сауықтыру лагерінің (БСЛ) базасында жүзеге асырылады. Лагерь экологиялық тұрғыдан қолайлы табиғи аймақта орналасқан және балалар мен жасөспірімдердің қауіпсіз демалысына, сауықтырылуына әрі жан-жақты дамуына жағдай жасайды.

Іске асыру мерзімі: 2026 жылғы маусым – тамыз айлары.

Мақсатты топ: 7 мен 16 жас аралығындағы балалар мен жасөспірімдер.

Бағдарламаның қамту қуаттылығы: әрқайсысы 10 күннен тұратын 4 ауысым (бір ауысымда – 150 бала, барлығы – 600 тәрбиеленуші).

Лагерьдің табиғи ортасы кәмелетке толмағандардың физикалық және эмоционалдық саулығын нығайтуға, белсенді демалысты ұйымдастыруға, экологиялық мәдениетті дамытуға және қолайлы психологиялық ахуал қалыптастыруға ықпал етеді.

Инфрақұрылым құрамына қатысушылардың жайлы тұруына арналған тұрғын корпусстар, білім беру, шығармашылық және жобалық жұмыстарға арналған бөлмелер, көпфункционалды спорт алаңы, демалыс және қарым-қатынас аймақтары, кітапхана (оқу орталығы), командалық және квесттік іс-шараларды өткізуге арналған аумақтар, сондай-ақ заманауи технологияларды қолдану арқылы білім беру және бос уақытты ұйымдастыру белсенділіктерін жүзеге асыруға арналған ашық кеңістіктер кіреді.

Бағдарламаны әзірлеудің нормативтік-құқықтық негізі

Бағдарлама кәметке толмағандарды оқыту, тәрбиелеу, сауықтыру және демалысын ұйымдастыру саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес әзірленді:

- 1) 1.Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>
- 2) 2.2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңы
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345>
- 3) 3.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 7 қазандағы №237 бұйрығымен бекітілген білім беру ұйымдарында балаларды сауықтыру мен демалысын ұйымдастыру қағидалары Балаларды сауықтыру мен демалысын ұйымдастыру қағидалары
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500037091>
- 4) 4.Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2022 жылғы 10 тамыздағы № ҚР ДСМ-78 бұйрығымен бекітілген «Балаларды сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V22000290925>.
- 5) 5.Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 26 мамырдағы №123 бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» бірыңғай тәрбие бағдарламасы
<https://uba.edu.kz/storage/app/media/99999%20VVV%20MMM%20RS%20RS.pdf>
- 6.Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-292/2020 бұйрығымен бекітілген сауықтыру және ұйымдастырылған демалыс кезеңінде балаларға медициналық көмек көрсету қағидалары <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021842>
- 6) 7.Кәметке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары (2026 ж.).
- 7) 8.Кәметке толмағандардың демалысын, сауықтырылуын, тәрбиесін, қосымша білім алуын және қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілері.

Бағдарламаны әзірлеудің нормативтік-құқықтық негізі

Бағдарлама кәмелетке толмағандарды оқыту, тәрбиелеу, сауықтыру және демалысын ұйымдастыру саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес әзірленді:

- 1) Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы.
- 2) 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңы.
- 3) Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 7 қазандағы №237 бұйрығымен бекітілген білім беру ұйымдарында балаларды сауықтыру мен демалысын ұйымдастыру қағидалары.
- 4) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 10 тамыздағы № ҚР ДСМ-78 бұйрығымен бекітілген «Балаларды сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.
- 5) Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 26 мамырдағы №123 бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» бірыңғай тәрбие бағдарламасы.
- 6) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-292/2020 бұйрығымен бекітілген сауықтыру және ұйымдастырылған демалыс кезеңінде балаларға медициналық көмек көрсету қағидалары.
- 7) Кәмелетке толмағандарға арналған білім беру-сауықтыру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары (2026 ж.).
- 8) Кәмелетке толмағандардың демалысын, сауықтырылуын, тәрбиесін, қосымша білім алуын және қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілері.

2-бөлім. Глоссарий

- 1) Маусымдық қызмет атқаратын балалар білім беру-сауықтыру орталығы (ББСО) – жылдың белгілі бір кезеңдерінде (осы жағдайда – жаз мезгілінде) жұмыс істейтін және кәмелетке толмағандарға сауықтыру, демалыс, оқыту және тәрбиелеу бойынша кешенді қызмет көрсететін қосымша білім беру ұйымы;
- 2) Маусымдық жобалық қуаттылық – ББСО санитариялық-гигиеналық, тұрмыстық, медициналық және педагогикалық талаптарды сақтай отырып, бір мезетте қабылдай алатын балалардың шекті саны (150 адам);
- 3) Тақырыптық ауысым (маусым) – ортақ ойындық немесе әлеуметтік маңызы бар тақырыппен, мақсаттармен, міндеттермен және белсенділікті ынталандырудың бірыңғай жүйесімен біріктірілген балалардың ББСО-да үздіксіз болу кезеңі (10 күн);

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

- 4) Қалпына келтіру-сауықтыру қызметі – табиғи факторлар, күн тәртібін ұтымды ұйымдастыру және дене белсенділігі арқылы оқу жылы ішінде жұмсалған баланың физикалық және психикалық күшін қалпына келтіруге бағытталған шаралар жүйесі;
- 5) Soft skills («жұмсақ дағдылар») – тұлғаның табысты әлеуметтенуіне ықпал ететін когнитивтік емес дағдылар кешені (қарым-қатынас, көшбасшылық, сыни ойлау, командада жұмыс істеу, эмоционалдық интеллект);
- 6) Лагерь экожүйесі – тәрбиеленушілердің дамуы мен сауықтырылуына әсер ететін табиғи жағдайлардың, материалдық-техникалық базаның, әлеуметтік-педагогикалық байланыстар мен психологиялық микроклиматтың динамикалық жиынтығы;
- 7) «Адал Азамат» – Бірыңғай тәрбие бағдарламасы;
- 8) Тіршілік қауіпсіздігі – еңбек қорғау, санитариялық-эпидемиологиялық әлауқат, өртке қарсы және терроризмге қарсы қауіпсіздік саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау арқылы қамтамасыз етілетін кәмелетке толмағандардың өмірі мен денсаулығының қорғалу жағдайы;
- 9) Тәлімгер – жасақтың педагогикалық сүйемелдеуін жүзеге асыратын, балалардың тыныс-тіршілігін ұйымдастыратын, олардың іс-шараларға қатысуын қамтамасыз ететін, қолайлы әлеуметтік-психологиялық ахуал қалыптастыратын, сондай-ақ тәртіп пен қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылайтын педагог;
- 10) Тәрбиеші – Бағдарламаның тәрбиелік міндеттерін іске асыратын, тәлімгерлердің қызметін үйлестіретін, кәмелетке толмағандармен тәрбиелік жұмысты ұйымдастыратын, сондай-ақ ауысым кезеңінде білім беру үдерісіне қатысушылармен өзара әрекеттесуді қамтамасыз ететін педагог;
- 11) Тәрбиелік қызмет – кәмелетке толмағандардың азаматтық жауапкершілігін, патриотизмін, рухани-адамгершілік құндылықтарын, мінез-құлық мәдениетін және әлеуметтік маңызы бар тұлғалық қасиеттерін қалыптастыруға бағытталған жүйелі ұйымдастырылған үдеріс;
- 12) Салауатты өмір салты (бұдан әрі – СӨС) – денсаулықты сақтау мен нығайтуға бағытталған мінез-құлық ұстанымдары мен тәжірибелер жиынтығы, оған дұрыс тамақтану, күн тәртібін сақтау, тұрақты дене белсенділігі және зиянды әдеттерден бас тарту жатады;
- 13) Жасақ – тақырыптық ауысым аясындағы бірлескен қызмет үшін жас ерекшелігі немесе ортақ қызығушылықтары бойынша біріктірілген уақытша балалар ұжымын білдіретін ББСО құрылымдық бірлігі;
- 14) Ауысымның жоспар-кестесі – ауысым күндері бойынша бөлінген іс-шаралар тізбесін қамтитын, білім беру, тәрбиелік және сауықтыру жұмыстарының мазмұнын көрсететін құрылымдалған құжат;

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

- 15) Жобалық оқыту – қатысушылар жобаны әзірлеудің толық циклінен: идеядан, зерттеуден бастап нәтижені таныстыру мен көпшілік алдында қорғауға дейін өтетін педагогикалық технология;
- 16) Психологиялық сүйемелдеу – кәмелетке толмағандардың эмоционалдық әл-ауқатын қамтамасыз етуге, олардың ББСО жағдайына бейімделуіне ықпал етуге, күйзелістік жағдайлардың алдын алуға және коммуникативтік дағдыларын дамытуға бағытталған іс-шаралар жүйесі;
- 17) Күн тәртібі – кәмелетке толмағандардың дамуы мен сауықтырылуына оңтайлы жағдай жасайтын, әртүрлі қызмет пен демалыс түрлерінің ғылыми негізделген және нормативтік тұрғыдан белгіленген кезектесуі;
- 18) Рефлексия («От», «Шам») – күн қорытындысын ұжымдық талқылау түрі, ол жеке тәжірибені, эмоционалдық жағдайды, жетістіктерді және ұжымдағы өзара әрекеттесуді саралауға бағытталған;
- 19) Ауысым – белгілі бір ұзақтығы, тақырыптық бағыты және қызмет бағдарламасы бар балалардың ББСО-да ұйымдастырылған болу кезеңі;
- 20) Тақырыптық ауысым – ауысым кезеңіндегі балалар өмірін ұйымдастырудың мазмұндық-мағыналық негізі, ол білім беру-тәрбиелеу және сауықтыру жұмыстарының бірыңғай бағытын, идеясын және тұжырымдамасын айқындап, Бағдарлама қатысушылары қызметінің барлық түрлерінің тұтастығын, жүйелілігін және ықпалдастығын қамтамасыз етеді;
- 21) Ұжымдық шығармашылық қызмет технологиясы – ұжымдық істер мен шығармашылық жобаларды бірлесіп жоспарлауға, ұйымдастыруға, жүзеге асыруға және талдауға негізделген педагогикалық тәсіл.

3-бөлім. Бағыттылығы мен тақырыптық мазмұны

«Достық» балалар білім беру-сауықтыру орталығының 2026 жылғы жазғы бағдарламасы көпбейінді сипатқа ие және төрт бейіндік тақырыптық ауысым арқылы жүзеге асырылады. Әрбір ауысымның өзіндік ерекше бағыты мен мазмұны бар.

2026 жылға арналған ауысымдардың күнтізбелік кестесі мен тақырыптық бағыты:

Ауысым	Өткізу мерзімі	Ауысым атауы	Бейіндік бағыты	Негізгі идеясы қндылықтары
1 ауысым	20 маусым – 29 маусым	Достық аумағы»	Көркем-шығармашылық	Қолданбалы өнер арқылы шығармашылық әлеуетті ашу, балалар ұжымын біріктіру, жанжалсыз қарым-

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

				қатынас негіздерін қалыптастыру.
2 ауыс ым	03 шілде – 12 шілде	«Шытырман оқиғалар уақыты»	Дене шынықтыру- спорттық	Салауатты өмір салтын насихаттау, төзімділікті дамыту, туризм негіздерін меңгеру, шағын олимпиадалық ойындар өткізу.
3 ауыс ым	16 шілде – 25 шілде	«Болашақ көшбасшыла ры»	Зияткерлік- дамытушылық	Сыни ойлауды, көшбасшылық қасиеттерді, қаржылық сауаттылық негіздерін, жобалық ойлау мен дебаттық дағдыларды дамыту.
4 ауыс ым	29 шілде – 07 тамыз	«Дәстүр мұрасы»	Мәдени- патриоттық	Туған өлкенің тарихын, қазақ халқының дәстүрлері мен ұлттық ойындарын зерделеу, өңірдің экологиялық тепе-теңдігін сақтау.

4-бөлім. Мақсаты, міндеттері, күтілетін нәтиже

4.1. Бағдарламаның мақсаты

2026 жылғы жазғы кезеңде 600 бала мен жасөспірімнің физикалық күшін қалпына келтіруді, жеке шығармашылық және зияткерлік әлеуетін ашуды, сондай-ақ құндылықтық қасиеттерін қалыптастыруды қамтамасыз ететін «Достық» маусымдық балалар білім беру-сауықтыру орталығында кешенді дамытушы, қауіпсіз және сауықтыру кеңістігін құру.

4.2. Бағдарламаның міндеттері

- 1) Санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтау, күн тәртібін тиімді ұйымдастыру, толыққанды тамақтану және сауықтыру іс-шараларын өткізу арқылы балалардың қауіпсіз болуын, денсаулығын сақтау мен нығайтуды қамтамасыз ету;

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

- 2) Уақытша балалар ұжымы жағдайында балалардың психологиялық жеңілдеуіне, эмоционалдық жайлылығына, табысты бейімделуіне және жағымды қарым-қатынасқа қолайлы орта қалыптастыру;
- 3) Білім беру, ойын, спорт, жобалық және мәдени-бос уақыт іс-шаралары жүйесі арқылы қатысушылардың шығармашылық, зияткерлік, көшбасшылық және коммуникативтік қабілеттерін дамытуға ықпал ету;
- 4) Балалар мен жасөспірімдерде өмірлік дағдыларды (soft skills) қалыптастыру: командада жұмыс істеу, сыни ойлау, эмоционалдық интеллект, көпшілік алдында сөйлеу, жобалық қызмет және дербес шешім қабылдау дағдылары;
- 5) Қазақстан Республикасының тарихы, мәдениеті, дәстүрлері мен рухани-адамгершілік құндылықтары туралы білімді кеңейту, ұлттық мұра мен мемлекеттік рәміздерге құрмет сезімін тәрбиелеу;
- 6) «Таза Қазақстан» республикалық бастамасы аясындағы іс-шараларға, экологиялық акцияларға, экодесанттарға және табиғатты қорғау жобаларына қатысу арқылы азаматтық жауапкершілікті, патриотизмді, экологиялық мәдениетті, еңбекқорлықты және табиғатқа ұқыпты қарауды дамыту;
- 7) Балалардың ұжымдық-шығармашылық қызметке, балалардың өзін-өзі басқаруына, спорттық жарыстарға, зияткерлік және әлеуметтік жобаларға белсенді қатысуына жағдай жасау;
- 8) Салауатты өмір салты дағдыларын, дене белсенділігін, қауіпсіз мінез-құлық мәдениетін және өз денсаулығына жауапкершілікпен қарауды қалыптастыруға ықпал ету.

4.3. Күтілетін нәтижелер

Бағдарламаны іске асыру нәтижесінде тәрбиеленушілерде:

- 1) Қатысушылардың 100%-ы Бағдарламаның тақырыптық ауысымдары аясында білім беру, тәрбиелік, спорттық-сауықтыру, шығармашылық және бос уақыт іс-әрекеттерімен қамтылады;
- 2) Тәрбиеленушілердің кемінде 95%-ы медициналық және психологиялық мониторинг нәтижелері бойынша физикалық және эмоционалдық жағдайдың оң динамикасын көрсетеді;
- 3) Қатысушылардың 100%-ы қауіпсіз ортада болумен, толыққанды 5 мезгіл тамақтанумен, санитариялық-гигиеналық нормалардың сақталуымен және күн тәртібінің орындалуымен қамтамасыз етіледі;
- 4) Балалардың кемінде 90%-ы уақытша балалар ұжымына сәтті бейімделіп, ауысым іс-шараларына белсенді қатысады;
- 5) Қатысушылардың кемінде 85%-ы коммуникативтік дағдылардың, өзара әрекеттесу мәдениетінің, ынтымақтастық және командада жұмыс істеу дағдыларының дамуын көрсетеді;

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

- 6) Балалардың кемінде 80%-ы көшбасшылық белсенділік, бастамашылдық және дербестік танытады;
- 7) Қатысушылардың кемінде 85%-ы шығармашылық, зияткерлік, спорттық, экологиялық және жобалық іс-шараларға қатысады;
- 8) Тәрбиеленушілердің кемінде 80%-ы жобалық, зерттеушілік, дебаттық немесе шығармашылық қызмет тәжірибесін игереді;
- 9) Қатысушылардың кемінде 90%-ы Қазақстан Республикасының мәдениеті, дәстүрлері, тарихы және ұлттық құндылықтары туралы білімін кеңейтеді;
- 10) Балалардың кемінде 85%-ы салауатты өмір салты дағдыларын, өз денсаулығына жауапкершілікпен қарауды және қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтауды көрсетеді;
- 11) Тәрбиеленушілердің кемінде 80%-ы экологиялық жауапкершілік танытып, табиғатты қорғау және әлеуметтік маңызы бар акцияларға қатысады. Балалар мен ата-аналардың демалыс сапасына қанағаттану деңгейі сауалнама нәтижелері бойынша кемінде 95%-ды құрайды;
- 12) Бағдарламаны іске асыру кезеңінде балалардың жарақаттану жағдайларының, төтенше оқиғалардың, жұқпалы аурулардың топтық таралуының және тәртіптің өрескел бұзылуының болмауы қамтамасыз етіледі.

5-бөлім. Құрылымы мен мазмұны

Әрбір 4 ауысымның ұзақтығы 10 күнді құрайды. Құрылымдық тұрғыдан әрбір маусым үш кезеңге бөлінеді: ұйымдастыру кезеңі (1–2 күндер), негізгі кезең (3–8 күндер) және қорытынды/талдамалық кезең (9–10 күндер).

«Достық аумағы» ауысымы

Ауысымның мақсатты бағыты

Бағыт балалардың коммуникативтік дағдыларын дамытуға, ұжымның ұйымшылдығын арттыруға, жеке қабілеттерін ашуға және жағымды қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыруға ықпал ететін қолайлы шығармашылық және психологиялық жайлы орта құруға бағытталған. Бағыттың негізінде балаларды бірлескен шығармашылық іс-әрекет, ұжымдық-шығармашылық істер, ойын практикалары және өзара құрмет, қолдау мен ынтымақтастық атмосферасы арқылы біріктіру идеясы жатыр.

Эмоционалдық интеллектті, жанжалсыз қарым-қатынас дағдыларын, өзара көмек көрсету, толеранттылық және командада жұмыс істеу қабілеттерін дамытуға ерекше назар аударылады.

Ауысымның көркем-шығармашылық бағыты әрбір баланың өзін-өзі көрсетуіне жағдай жасайды. Балалар қолданбалы өнер, музыка, театр өнері, би, медиа және арт-жобалар арқылы өз қабілеттерін дамытуға мүмкіндік алады.

Қатысушылар бастамашылдық танытып, шығармашылық әлеуетін ашады, қиялын, креативтілігін және өзіне деген сенімділігін дамытады.

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

Ауысым мазмұнына кіреді:

- ✓ шығармашылық шеберханалар мен студиялар;
- ✓ ұжымдық-шығармашылық істер;
- ✓ фестивальдер, байқаулар, концерттер және арт-аңдар;
- ✓ команда құруға арналған ойын тренингтері;
- ✓ сенім мен қарым-қатынас мәдениетін дамытуға арналған психологиялық жаттығулар;
- ✓ достық қарым-қатынасты нығайтуға бағытталған квесттер мен тақырыптық іс-шаралар.

Бағытты іске асыру нәтижесінде:

- ✓ балалардың уақытша ұжымға табысты бейімделуі;
- ✓ жағымды эмоционалдық ортаның қалыптасуы;
- ✓ ынтымақтастық және командалық өзара әрекет дағдыларының дамуы;
- ✓ мазасыздық деңгейінің және коммуникативтік кедергілердің төмендеуі;
- ✓ қоршаған ортаға, қарым-қатынас мәдениетіне және достық құндылықтарына құрметтің қалыптасуы қамтамасыз етіледі.

Ауысымның негізгі құндылығы:

«Шығармашылық, достық және бірлескен іс-әрекет арқылы – тұлғалық дамуға және табысты тұлға қалыптастыруға»

Іс-шаралардың кезең-кезеңімен жоспары

1-күн: Қатысушыларды қабылдау, жасақтарға орналастыру. Қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық. «Өз ұшқыныңды жақ» танысу кеші.

2-күн: Ұжымды біріктіру. «Арқан курсы» тренингі. Ауысымның ашылу салтанаты «Достық достарды жинайды».

3-күн: Шығармашылық шеберханалардың ашылуы (бейнелеу өнері, қолданбалы өнер, квиллинг, оригами, бисер тоқу). «Біздің жарқын жасақ» визитка байқауы.

4-күн: Театр өнері күні. Актерлік шеберлік бойынша шеберлік сағаты. «Дала аңыздары» сахналанған ертегі байқауы.

5-күн: «Достық дауысы» музыкалық фестивалі (вокал байқауы). «DANCE-Evolution» би флешмобы.

6-күн: «Шеберлер қаласы» қолданбалы өнер көрмесі. Шығармашылық Арбат (аквагрим, шарждар, балалардан балаларға шеберлік сағаттары). «Таза Қазақстан» бастамасы аясында «Заттардың екінші өмірі» экологиялық шеберханасы (қайта өңделетін материалдардан бұйым жасау).

7-күн: Кино және медиа күні. Достық пен өзара көмекті насихаттайтын қысқаметражды бейнероликтер түсіру. Ашық аспан астындағы кино көрсетілім.

8-күн: «Достықтың қазынасын іздеу» квест-ойыны. «Жүректерді біріктіретін әндер» шығармашылық от кеші.

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

9-күн: Ауысымдағы үздік жұмыстар көрмесі. Қорытынды гала-концерт «Таланттар шоқжұлдызы». Белсенді қатысушыларды марапаттау.

10-күн: Қорытынды рефлексия. Пікір алмасу, тілектер айту. Балалардың кетуі.

«Шытырман оқиғалар уақыты» ауысымы

Ауысымның мақсатты бағыты

Бағыт балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын нығайтуға, салауатты өмір салтына тұрақты мотивация қалыптастыруға, төзімділік, күш, ептілік дағдыларын дамытуға және табиғи ортада қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын меңгеруге бағытталған.

Бағыттың негізін спорттық, туристік және сауықтыру қызметтерінің үйлесімі құрайды. Ол белсенді демалысты, қимыл-қозғалыс белсенділігін және командалық өзара әрекеттестікті дамытуға бағытталған. Ауысымның маңызды компоненті – қатысушылардың жауапкершілік сезімін, тәртіптілігін, қиындықтарды еңсеру қабілетін және ортақ нәтижеге жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.

Ауысым спорттық жарыстарды, туристік жорықтарды, эстафеталарды, қозғалмалы ойындарды, әскери-спорттық іс-шараларды және туризм мен тіршілік қауіпсіздігі негіздері бойынша практикалық сабақтарды ұйымдастыруды көздейді. Ұлттық спорт түрлерін насихаттауға және лагерьдің табиғи ортасын сауықтыру мақсатында тиімді пайдалануға ерекше назар аударылады.

Ауысым мазмұнына кіреді:

- ✓ спорттық секциялар мен жарыстар;
- ✓ туристік маршруттар мен практикалық сабақтар;
- ✓ әскери-спорттық ойындар;
- ✓ сауықтыру іс-шаралары және шынықтыру рәсімдері;
- ✓ ұлттық спорт ойындары;
- ✓ қауіпсіздік және командалық өзара әрекет бойынша тренингтер.

Бағытты іске асыру балалардың физикалық және эмоционалдық денсаулығын нығайтуға, төзімділікті дамытуға, салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыруға, дербестік пен жауапкершілік деңгейін арттыруға ықпал етеді.

Іс-шаралардың кезең-кезеңімен жоспары

1-күн: Қабылдау, медициналық тексеріс. Спорттық «клубтарға» бөлу. Тіршілік қауіпсіздігі (ТҚЕ) бойынша кіріспе нұсқаулық.

2-күн: «Достық 2026» Кіші Олимпиада ойындарының ашылуы. Жеңіл атлетикалық кросс. Олимпиада алауының салтанатты эстафетасы.

3-күн: Мини-футбол, волейбол және үстел теннисі бойынша біріншіліктердің басталуы. Өзін-өзі қорғау бойынша шеберлік сағаты.

4-күн: Туризм күні. Практикалық сабақ: шатыр құру, компаспен бағдарлау, түйін байлау. «Тірі қалу мектебі» ойын-вертушкасы.

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

5-күн: «Әкем, анам, мен – спорттық отбасы» көңілді старттары (жасақтарға бейімделген нұсқа). «Жігер» әскери-спорттық ойыны.

6-күн: «Толағай» батырлық сайыстары (қазақтың ұлттық спорт түрлері: қазақша күрес, арқан тарту).

7-күн: «Денсаулық жолы» туристік жорығы (лагерь маңы). Далалық асхана. «Таза Қазақстан» бастамасы аясында «Таза соқпақ» экологиялық десанты – туристік маршрут пен лагерь аумағын тазалау.

8-күн: Шахмат және дойбы турнирі. Су ойындары (ауа райы қолайлы болса).

9-күн: Спорттық біріншіліктердің финалдары. Кіші Олимпиада ойындарының салтанатты жабылуы. Медальдар мен грамоталарды табыстау. «Олимпиадалық бауырластық» от кеші.

10-күн: Дене көрсеткіштерін қорытынды өлшеу (сауықтыру мониторингі). Жинақталу, балалардың кетуі.

«Болашақ көшбасшылары» ауысымы

Ауысымның мақсатты бағыты

Бағыт балалар мен жасөспірімдердің зияткерлік әлеуетін, көшбасшылық қасиеттерін, сыни ойлауын, коммуникативтік қабілеттерін және әлеуметтік белсенділігін дамытуға бағытталған.

Ауысымның негізгі идеясы – әрбір бала бастамашылдық танытып, шешім қабылдауды үйренетін, өз көзқарасын дәлелді түрде жеткізе алатын және ұжымда тиімді әрекет ететін дамытушы орта құру. Ерекше назар soft skills дағдыларын, қаржылық сауаттылықты, жобалық ойлауды және көпшілік алдында сөйлеу мәдениетін дамытуға аударылады.

Ауысым аясында қатысушылар аналитикалық ойлау, өзін-өзі басқару және қабылданған шешімдер үшін жауапкершілік дағдыларын дамытуға бағытталған іскерлік, зияткерлік және жобалық іс-шараларға тартылады. Заманауи білім беру технологиялары, ойын модельдері және тәжірибеге бағытталған тапсырмалар қолданылады.

Ауысым мазмұнына кіреді:

- ✓ дебаттық турнирлер мен пікірталас алаңдары;
- ✓ көшбасшылық және команда құру тренингтері;
- ✓ жобалық және зерттеу қызметі;
- ✓ зияткерлік ойындар мен викториналар;
- ✓ қаржылық сауаттылық негіздері;
- ✓ медиасауаттылық және цифрлық қауіпсіздік;
- ✓ әлеуметтік жобаларды таныстыру және қорғау.

Бағытты іске асыру дербестік, бастамашылдық, көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын, командада жұмыс істеу қабілетін, шешім қабылдау және қазіргі әлеуметтік өзгерістерге бейімделу дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

Іс-шаралардың кезең-кезеңімен жоспары

- 1-күн:** Балаларды қабылдау. Көшбасшылық әлеуетті психологиялық диагностика. «Мемлекеттер» (жасақтар) құру, өзін-өзі басқару көшбасшыларын сайлау.
- 2-күн:** Жасақ президенттерінің салтанатты инаугурациясы. Лагерь Конституциясын қабылдау. «Dostyk-Coin» іскерлік-экономикалық ойынының басталуы.
- 3-күн:** «Шешендік өнер және көпшілік алдында сөйлеу» тренинг-интенсиві. Дебат мектебінің ашылуы. Дебаттық турнирдің бірінші кезеңі.
- 4-күн:** Қаржылық сауаттылық күні. «Бюджетті қалай басқару керек» интерактивті дәрісі. «Достық Монополиясы» ойыны.
- 5-күн:** Директор кубогына арналған «Не? Қайда? Қашан?» зияткерлік ойыны. Жобалық менеджмент бойынша шеберлік сағаты.
- 6-күн:** «Менің аудан дамуына қосқан үлесім» әлеуметтік жобалар хакатоны. Мектеп, ауыл, лагерьді абаттандыру идеяларын әзірлеу.
- 7-күн:** Цифрлық сауаттылық және киберқауіпсіздік күні. «Қауіпсіз интернет» квесті. Мобильді түсірілім және блог жүргізу бойынша шеберлік сағаты.
- 8-күн:** Лагерь әкімшілігі алдында әлеуметтік жобаларды қорғау. Идеялар аукционы.
- 9-күн:** «Мен – кәсіпкермін» бизнес-жәрмеңкесі. Экономикалық ойын қорытындысы. «XXI ғасыр көшбасшылары» қорытынды конференциясы. Дискотека.
- 10-күн:** Қатысушылардың тұлғалық өсуін бағалау. Жобалар жеңімпаздарын марапаттау. Балалардың кетуі.

«Дәстүр мұрасы» ауысымы

Ауысымның мақсатты бағыты

Бағыт Қазақстанның тарихы мен мәдениетіне құрметпен қарауды, азаматтық-патриоттық құндылықтарды қалыптастыруды, ұлттық дәстүрлерді сақтауды, экологиялық мәдениетті дамыту мен балалар мен жасөспірімдердің рухани-адамгершілік тәрбиесін нығайтуды көздейді.

Ауысымның тұжырымдамасы қатысушыларды туған өлкенің тарихи және мәдени мұрасымен таныстыру арқылы ұлттық дәстүрлер, халық қолөнері, ұлттық ойындар, фольклор және Қазақстан халықтарының салт-дәстүрлерімен тәжірибелік түрде танысуға негізделген. Ерекше назар мемлекеттік рәміздерге, отбасылық құндылықтарға, табиғатқа және елдің мәдени әртүрлілігіне құрмет сезімін тәрбиелеуге аударылады.

Ауысым мазмұны өлкетану, өңір тарихы, халық өнері және экологиялық бастамаларға қызығушылықты дамытуға бағытталған. Бағдарламаның маңызды бөлігі – балаларды қоғамдық пайдалы іс-әрекетке тарту, қоршаған ортаны және мәдени мұраны сақтауға жауапкершілік қалыптастыру.

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

Ауысым мазмұнына кіреді:

- ✓ өлкетану және тарихи іс-шаралар;
- ✓ халық қолөнері бойынша шеберлік сабақтары;
- ✓ этномәдени фестивальдер мен ұлттық ойындар;
- ✓ экологиялық акциялар мен жобалар;
- ✓ патриоттық бағыттағы шығармашылық байқаулар;
- ✓ Қазақстанның дәстүрлері мен мәдениетіне арналған кездесулер;
- ✓ тақырыптық квесттер мен мәдени-танымдық бағдарламалар.

Бағытты іске асыру патриотизмді, азаматтық жауапкершілікті, өз елінің тарихы мен мәдениетіне құрметті, экологиялық сананы қалыптастыруға және рухани-адамгершілік құндылықтарды нығайтуға ықпал етеді.

Іс-шаралардың кезең-кезеңімен жоспары

1-күн: Қабылдау. «Татулық — достық кепілі» психологиялық тренингі. Ауысымның тарихи-өлкетану бағытын таныстыру.

2-күн: «Ұлы Дала Ұрпақтары» ауысымының салтанатты ашылуы. Жасақ бұрыштарын этностильде безендіру.

3-күн: «Қарабалықтың қасиетті жері» өлкетану экскурсиясы. «Менің Қазақстаным» интеллектуалдық брейн-ринг.

4-күн: Халық қолөнері күні. Шеберлік сабақтары: қыш өнері, киіз басу, ағаш ою.

5-күн: «Достық дастарханы» Қазақстан халықтарының ұлттық тағамдар фестивалі (теориялық және таныстырылым бөлімі, дәм тату).

6-күн: «Алтыбақан» этно-спорттық мерекесі. Халық ойындары: «Асық ату», «Тоғызқұмалақ», «Көкпар» (жаяу түріндегі имитация).

7-күн: «Таза Табиғат» экологиялық акциясы — бұлақ көздерін абаттандыру, лагерь орман аймағын тазалау. Эко-плакаттар байқауы.

8-күн: «Жыр алыбы» домбырамен халық әндерін орындаушылар мен мәнерлеп оқушылар байқауы. Айтыс поэтикалық баттлы.

9-күн: «Ежелгі ауылдағы бір күн» тарихи реконструкциясы. Жазғы маусымның жабылу салтанатты сапты жиыны. Қоштасу гала-концерті.

10-күн: Медициналық карталарды тапсыру. Қорытынды отрядтық рефлексия. Лагерьмен қоштасу, балалардың кетуі.

Күн тәртібінің үлгісі (Күн режимі)

Қызмет белсенділігі жас ерекшеліктерінің физиологиялық және санитариялық-гигиеналық нормаларын ескере отырып құрастырылған:

08:00 — **08:15** — Ояну, таңғы гигиеналық рәсімдер.

08:15 — **08:30** — «Көңіл-күй сергектігі» музыкалық таңғы жаттығу (спорт алаңында).

08:30 — **08:45** — Таңғы сап түзеу (кезекші командирлердің рапорты, күн жоспарын таныстыру).

09:00 — **09:30** — Таңғы ас (1-ші тамақтану).

09:30 — **11:30** — Шығармашылық шеберханалар, спорттық секциялар, қосымша

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

білім беру үйірмелері. Сауықтыру рәсімдері (ауа және күн ванналары).
11:30 – 13:00 — Жалпы лагерьлік және жасақтық ұжымдық-шығармашылық істер (ҰШ), психологиялық тренингтер.
13:00 – 13:30 — Түскі ас (2-ші тамақтану).
13:30 – 15:30 — Демалыс уақыты (кіші жасақтар үшін күндізгі ұйқы, үлкендер үшін тыныш уақыт — кітап оқу, үстел ойындары).
15:45 – 16:00 — Бесін ас (3-ші тамақтану).
16:00 – 18:00 — Спорттық жарыстар, эстафеталар, туристік шығулар, кешкі іс-шараларға дайындық.
18:00 – 19:00 — Бос уақыт, психологпен жеке кеңестер.
19:00 – 19:30 — Кешкі ас (4-ші тамақтану).
19:30 – 21:00 — Кешкі жалпы лагерьлік тақырыптық іс-шара (байқаулар, шоу-бағдарламалар, зияткерлік сайыстар).
21:00 – 21:15 — Екінші кешкі ас (айран, нан өнімдері — 5-ші тамақтану).
21:15 – 21:45 — «Достық сыры» кешкі от алауы (жасақтық күн рефлексиясы).
21:45 – 22:00 — Ұйқыға дайындық, кешкі гигиена.
22:00 — Ұйқыға жату (тынығу).

6-бөлім. Бағдарламаны іске асыру шарттары

Ауысым барысында «Достық» ББСО-да бір ауысымда 150 баланың қауіпсіз, дамытушы және сапалы өмір сүруін қамтамасыз ету үшін келесі шарттар жасалады:

6.1. Санитариялық-гигиеналық жағдайлар және тұру

- ✓ Балаларды орналастыру Қазақстан Республикасында қолданыстағы санитариялық нормаларға (СанПиН) толық сәйкес келетін, жылытылатын, абаттандырылған капиталды тұрғын корпустарда ұйымдастырылады. Корпустардың инженерлік жүйелері (жылыту, желдету) оңтайлы микроклиматты сақтауға, балалардың психологиялық жайлылығын, қауіпсіздігін және бір балаға шаққандағы алаң нормаларының сақталуын қамтамасыз етеді.
- ✓ Санитариялық-тұрмыстық блоктар (душ, дәретхана, қол жуу бөлмелері) ұлдар мен қыздарға бөлек ұйымдастырылған және үздіксіз режимде жұмыс істейді. Ыстық және суық судың сапалы әрі тұрақты берілуі қамтамасыз етіледі.
- ✓ Әрбір қатысушыға жеке төсек орны, төсек-орын жабдықтары мен сүлгілер жиынтығы, сондай-ақ жеке заттарын сақтауға арналған жиһаз беріледі. Төсек-орын ауыстыру қатаң кесте бойынша (кемінде 7 күнде бір рет) және қажеттілікке қарай жүзеге асырылады.
- ✓ Тұрғын, әкімшілік және ойын бөлмелерінде күн сайын екі рет ылғалды тазалау жұмыстары Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген сертификатталған жуу және дезинфекциялық құралдармен жүргізіледі.

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достық» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

- ✓ Жатын бөлмелер мен демалыс аймақтары бекітілген кестеге сәйкес (балалар жоқ кезде) жүйелі түрде желдетіледі. Ауаны залалсыздандыру мақсатында ультракүлгін шамдармен (бактерицидтік өңдеу) кварцтау жүргізіледі.
- ✓ Қауіпсіз ауызсу режимі қамтамасыз етіледі. Таза ауызсуға (бөтелкедегі немесе көпсатылы сүзгіден өткен, Қазақстан Республикасының қауіпсіздік стандарттарына сай) тәулік бойы барлық тұрғын корпустарда еркін қолжетімділік ұйымдастырылады.

6.2. Тамақтануды ұйымдастыру

Балалардың тамақтануы «Достық» ББСО-да сауықтырудың негізгі құрамдас бөлігі болып табылады және қауіпсіздік пен теңгерімділік қағидаттарына негізделеді.

- ✓ Орталықтың асханасында Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитеті бекіткен перспективалық 10 күндік мәзірге сәйкес толыққанды, теңгерімді 5 мезгіл ыстық тамақтану ұйымдастырылады.
- ✓ Рацион маусымдық көкөністерге, жемістерге, сүт өнімдеріне, етке, балыққа және шырындарға бай болып, өсіп келе жатқан ағзаның энергия шығындарын толықтыруды қамтамасыз етеді.
- ✓ Түскен шикізаттың сапасы, сақтау шарттары, жарамдылық мерзімі және тағам дайындау технологиясына қатаң көпсатылы бақылау жүргізіледі. Барлық өнімдердің қауіпсіздік және сәйкестік сертификаттары болады.
- ✓ Дайын өнімдерге күнделікті бракераж медициналық қызметкер мен лагерь әкімшілігі тарапынан жүргізіледі, міндетті түрде есеп құжаттамасы толтырылады және тәуліктік сынамалар алынады.

6.3. Медициналық қызмет көрсету және сауықтыру

- ✓ Барлық ауысым қатысушыларының денсаулық жағдайына тәулік бойы медициналық пункттің кезекшілігі және күнделікті медициналық бақылау ұйымдастырылады (көрнекі тексеру, қажет болған жағдайда температура өлшеу, шағымдарды бақылау). Медициналық пункт қажетті дәрі-дәрмектермен, таңу материалдарымен және жұқпалы науқастарды уақытша оқшаулауға арналған изолятормен жабдықталған.
- ✓ Балалардың денсаулығы ДООЦ-тың білікті медициналық қызметкерлерінің тұрақты бақылауында болады. Медициналық штат құрамына білікті дәрігер-педиатр мен мейірбике кіреді.
- ✓ Сауықтыру кешені климатотерапияны (экологиялық таза қарағайлы немесе аралас орманда болу), ауамен және сумен шынықтыруды, емдік дене шынықтыруды, ұйқы және сергектік режимін сақтауды қамтиды.
- ✓ Балалар жарақатының, суық тию және жұқпалы аурулардың алдын алу мақсатында профилактикалық шаралар кешені жүзеге асырылады. Ауру

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

белгілері анықталған жағдайда балаларды уақытша орналастыруға арналған жабдықталған медициналық изолятор жұмыс істейді.

- ✓ Жеке гигиена талаптарын сақтау мақсатында педагогикалық және медициналық персонал тарапынан балалардың жеке гигиена нормаларын (тамақ ішер алдында қол жуу, душ қабылдау, киім мен төсек-орын тазалығы) жүйелі бақылау қамтамасыз етіледі.

6.4. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету және өмір қауіпсіздігін қорғау

- ✓ «Достык» ББСО аумағы толық қоршалған, түнгі уақытта жарықтандырылған және тәулік бойы бейнебақылау мен арнайы лицензияланған күзет қызметінің бақылауында болады.
- ✓ Өрт қауіпсіздігінің заманауи автоматты дабыл жүйесі орнатылған, алғашқы өрт сөндіру құралдары бар, эвакуациялық шығу жолдары белгіленген және жабдықталған.
- ✓ Әрбір ауысымның бірінші күнінде барлық тәрбиеленушілер мен персоналға қауіпсіздік техникасы, судағы мінез-құлық ережелері, өрт кезіндегі әрекеттер, жеке гигиена талаптары, кене энцефалитінің алдын алу бойынша міндетті толық нұсқаулық өткізіледі және ол нұсқаулық журналына тіркеледі.

6.5. Күн тәртібін ұтымды ұйымдастыру және қозғалыс белсенділігі

Бағдарлама кәмелетке толмағандардың физикалық және эмоционалдық шамадан тыс шаршау қаупін азайту мақсатында тиімді жоспарлауға негізделеді.

- ✓ Күн ішінде зияткерлік, шығармашылық және дене жүктемелерін ұтымды бөлуге ерекше назар аударылады. Күн тәртібінде іс-әрекет түрлерінің нақты алмастырылып отыруы қарастырылған.
- ✓ Түнгі (кемінде 9 сағат) және түскі (түскі астан кейінгі) ұйқы/демалыс нормалары қатаң сақталады, бұл балалар ағзасының толық қалпына келуін қамтамасыз етеді
- ✓ Лагерь күнінің негізі – таза ауадағы белсенділіктің теңгерімі. Спорттық іс-шаралар, таңғы жаттығу, қозғалмалы ойындар мен квесттер қатысушылардың жас ерекшелігіне, жеке қабілеттеріне және денсаулық топтарына сәйкес мөлшерленіп өткізіледі.

7-бөлім. Кадрлық және әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаны табысты және нәтижелі іске асыру педагогикалық, медициналық және қызмет көрсету персоналының кәсіби деңгейіне тікелей байланысты. Білікті кадрлық құрам мен жүйелі әдістемелік сүйемелдеу білім беру, тәрбиелеу және сауықтыру үдерістерінің өзара үйлесімділігін қамтамасыз етіп, әрбір баланың қауіпсіздігі мен психологиялық жайлылығына кепілдік береді.

7.1. Кадрлық құрам

Маусымдық «Достық» балалар сауықтыру-білім беру орталығының (БСБО) штаттық құрамы кәсібилік, жауапкершілік және уақытша балалар ұжымдарымен жұмыс тәжірибесі қағидаттарына негізделіп қалыптастырылады. Штаттық құрылым келесі функционалдық блоктарға бөлінеді:

Әкімшілік персонал (басқарушылық буын)

- ✓ **Орталық директоры:** Балалардың және қызметкерлердің өмір қауіпсіздігіне жеке жауапкершілік алып, жалпы стратегиялық басқаруды жүзеге асырады, сыртқы ведомстволармен және бақылаушы органдармен өзара іс-қимылды үйлестіреді.
- ✓ **Тәрбие жұмысы жөніндегі директордың орынбасары (бағдарлама үйлестірушісі):** Ауысымның мазмұндық бөлігін ұйымдастырады, Бағдарламаның негізгі кезеңдерінің орындалуын бақылайды, педагогикалық құрамның жұмысын үйлестіреді және ауысымның нәтижелілігін талдайды.
- ✓ **Аға вожатый:** Вожатыйлар құрамының жедел қызметін қадағалайды, жалпы лагерлік іс-шараларды, ұжымдық-шығармашылық істерді (ҰШ) ұйымдастырады және күн тәртібінің сақталуына жауап береді.

Педагогикалық персонал

- ✓ **Жасақ тәрбиешілері: Балалар демалысы** саласында жұмыс тәжірибесі расталған, Қарабалық ауданы мектептерінің кәсіби педагогтары. Балалардың өмірі, денсаулығы және тәртібіне, сондай-ақ жасақ ішіндегі тәрбие жоспарының орындалуына жауап береді.
- ✓ **Тәрбиеші көмекшілері (вожатыйлар):** Педагогикалық бағыттағы жоғары оқу орындары мен колледждердің студенттері, арнайы «Вожатыйлар мектебінен» өткен және заманауи ойындық және анимациялық технологияларды меңгерген мамандар.
- ✓ **Шығармашылық және зияткерлік үйірмелердің жетекшілері (бейіндік инструкторлар):** Келесі бағыттар бойынша мамандар: бейнелеу өнері (БӨ), сәндік-қолданбалы өнер (СҚӨ), дебат, цифрлық технологиялар. Қатысушылардың soft skills және hard skills дағдыларын дамытуға жауап береді.
- ✓ **Педагог-психолог:** Ауысым барысында үздіксіз психологиялық сүйемелдеуді жүзеге асырады, алғашқы күндерде балалардың лагер жағдайына жеңіл бейімделуіне ықпал етеді, командалық тренингтер өткізеді және туындаған жанжал жағдайларын кәсіби түрде реттейді.

Спорттық-сауықтыру персоналы

- ✓ **Дене шынықтыру және спорт нұсқаушысы:** Спорттық іс-шаралардың жоспар-кестесін әзірлейді, таңғы жаттығуды өткізеді, лагерлік спартакиадалар, турнирлер мен эстафеталарды ұйымдастырады.

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

- ✓ **Құтқарушылар / судағы нұсқаушылар:** Су рәсімдері кезінде балалардың абсолютті қауіпсіздігін қамтамасыз етеді, жағажай немесе бассейн аймағын бақылайды, қауіпсіздік бойынша нұсқаулықтар өткізеді.

Медициналық персонал

- ✓ **Дәрігер-педиатр:** Балалардың денсаулық жағдайын тәулік бойы бақылайды, күнделікті медициналық тексеру жүргізеді, кіріс медициналық сүзгіні ұйымдастырады және лагерьдің санитариялық жағдайын қадағалайды.
- ✓ **Диеталық мейірбике:** Тағам дайындаудың технологиялық карталарының сақталуына, балалар мәзірінің теңгерімділігіне, өнім сапасына және дұрыс тамақтану режимінің ұйымдастырылуына жауап береді.

Техникалық және қызмет көрсету персоналы

- ✓ **Асхана өндірістік құрамы:** Бас аспаз, аспаздар, асхана қызметкерлері. СанПиН ҚР нормаларына сәйкес бес мезгіл теңгерімді тамақтануды қамтамасыз етеді.
- ✓ **Қызмет көрсету персоналы:** Кастелянша (төсек-орын жабдықтарының уақтылы ауыстырылуы мен тазалығына жауап береді), аумақ пен үй-жайларды тазалаушылар (санитариялық-гигиеналық тәртіпті сақтайды).
- ✓ **Қауіпсіздік қызметі:** Күзетші-вахтерлер. Лагерь аумағын тәулік бойы күзетуді, өткізу режимін және орталық аумағында бөгде адамдардың болмауын қамтамасыз етеді.

7.2. Әдістемелік сүйемелдеу

«Формула успеха: Достык 2026» бағдарламасын жоғары сапада іске асыру үшін алдын ала және қолдаушы сипаттағы әдістемелік жүйе құрылды. Ол үш негізгі кезеңнен тұрады:

Сүйемелдеу кезеңі	Қызмет мазмұны
-------------------	----------------

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

Дайындық (лагерьге дейінгі) кезең	Барлық педагогикалық құрамға арналған профильдік әдістемелік семинар-интенсив өткізіледі. Интенсив барысында «Формула успеха: Достық 2026» бағдарламасының ерекшеліктері, хронокартасы және мақсатты көрсеткіштері жан-жақты талқыланады, сондай-ақ команда құру және жанжалсыз қарым-қатынас әдістемелері меңгеріледі.
Практикалық кезең (ауысым барысында)	Лагерьдің әдістемелік кабинетінің қызметі ұйымдастырылады. Мұнда үнемі жаңартылып отыратын ресурстық база жинақталады: ойын технологиялары каталогтары, ұжымдық-шығармашылық істердің (ҰШІ) дайын сценарийлері, дебат турнирлеріне арналған кейстер, спорттық эстафеталардың регламенттері және soft skills (икемді дағдылар) дамытуға арналған әдістемелік құралдар.
Аналитикалық кезең (бақылау құралдары)	Әрбір тәрбиеші мен вожатыйға жеке «Жасақ вожатыйының күнделігі» беріледі. Оның құрамына ауысымның жоспар-кестесі, жас ерекшеліктері психологиясы бойынша жадынамалар және күнделікті рефлексияға арналған арнайы үлгілер енгізілген. Бұл уақытша балалар ұжымының (ТБҰ) даму динамикасын жедел бақылауға және талдауға мүмкіндік береді.

8-бөлім. Бағдарламаны іске асыру нәтижелерін мониторингтеу және бағалау

Бағдарламаның жүйелі тиімділігін анықтау, балалардың сауықтыру және тұлғалық даму динамикасын өлшеу, сондай-ақ білім беру кеңістігінің барлық қатысушыларының қанағаттану деңгейін бағалау үшін көпдеңгейлі, үздіксіз мониторинг жүйесі құрылды. Мониторингтік зерттеулер ауысым бойы үздіксіз жүргізіледі және педагогикалық сүйемелдеудің нақты міндеттерін орындайтын үш логикалық кезеңге бөлінеді.

8.1. Мониторинг кезеңдері

1. Кіріс мониторингі (ауысымның 1–2 күндері):

- ✓ **Мақсаты:** Балалардың күтілімдерін, қарым-қатынас деңгейін, жеке денсаулық ерекшеліктері мен мінез-құлық сипаттарын анықтау.
- ✓ **Құралдары:** «Менің ауысымнан күтетінім» бастапқы сауалнамасы, психологтың әңгімелесуі, бастапқы медициналық тексеріс (салмақ, бой, өкпенің тіршілік сыйымдылығы, қол күшін өлшеу).

2. Ағымдағы мониторинг (ауысымның 3–8 күндері):

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

- ✓ **Мақсаты:** Жасақтардағы психологиялық ахуалды, балалардың іс-әрекетке қатысу белсенділігін және шаршау деңгейін бақылау.
- ✓ **Құралдары:** Күнделікті рефлексия (шаммен өткізілетін кешкі «отырғыстар»), түстік бағалау (көңіл-күйді анықтау), «Жетістіктер экраны» (жасақтар мен жеке оқушылардың жетістіктерін көрсететін көрнекі стенд), педагогикалық бақылау.

3. Қорытынды мониторинг (ауысымның 9–10 күндері):

- ✓ **Мақсаты:** Сауықтыру нәтижелерін, әлеуметтену деңгейін және бағдарламамен қанағаттану дәрежесін бағалау.
- ✓ **Құралдары:** «Менің табыс формуласы» қорытынды сауалнамасы, медициналық пункттегі қайталама антропометриялық өлшеулер, ауысым қорытындысы бойынша жасақ белсенділігін талдау, «Көшбасшылық баспалдағы» арқылы тұлғалық дамуды өзін-өзі бағалау.

8.2. Бағдарламаның тиімділік критерийлері

- ✓ **Сауықтыру критерийі:** Медициналық көрсеткіштер бойынша айқын сауықтыру әсері байқалған балалардың үлесі демалғандардың жалпы санының кемінде 92%-ын құрауы тиіс.
- ✓ **Әлеуметтік-психологиялық критерий:** Ауысым барысында балалардың мазасыздық және агрессия деңгейінің төмендеуі, жасақтардың жоғары деңгейде ұйымшылдығы (психологтың социометриялық әдістемелері бойынша) байқалуы.
- ✓ **Білім беру критерийі:** Балалардың меңгерген қолданбалы дағдылар саны, жасақтық жобаларды таныстыру мен қорғауға белсенді қатысуы, дебаттар мен спорттық ойындарға қатысуы (нысаналы көрсеткіш — 100% қамтылу).
- ✓ **Қауіпсіздік критерийі:** ДООЦ жұмыс кезеңінде балалар жарақаты, тағамнан улану және тәртіптің өрескел бұзылу жағдайларының болмауы.

Бағдарламаны іске асырудың табыстылығын бағалау төрт негізгі критерий негізінде өлшенеді, олардың әрқайсысы нақты белгіленген мақсатты көрсеткіштерге ие:

Тиімділік критерийі	Мазмұны және бақылау әдістері	Мақсатты индикатор
Сауықтыру	Алғашқы және қайталама медициналық тексеру деректерін салыстырмалы талдау. Дене салмағы, бұлшықет күші және т.б. көрсеткіштердің динамикасы.	Демалған балалардың жалпы санының кемінде 92%-ы айқын оң сауықтыру әсерін көрсетуі тиіс.
Әлеуметтік-	Ситуативтік мазасыздық	Барлық жасақтарда

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ	деңгейінің және агрессивті мінез-құлық көріністерінің төмендеуі. Уақытша балалар ұжымының (ТБҰ) топтық ұйымшылдық индексінің артуы (психологтың қорытынды социометрия нәтижелері бойынша).	қолайлы психологиялық ахуал; ұзаққа созылған деструктивті қалыптасулардың болмауы
Білім беру	Қолданбалы және soft skills дағдыларының меңгерілу санын есептеу. Жасақтық жобаларды қорғау сапасы, дебат турнирлері мен зияткерлік-цифрлық зертханаларға қатысу деңгейі.	Лагерь аясындағы барлық балалардың 100% белсенді шығармашылық қызметке қатысуы (жеке бейімділіктерін ескере отырып).
Қауіпсіздік	Оқиғаларды тіркеу журналдары, асхана бақылау актілері, санитариялық есептер мониторингі.	0% оқиға. Балалар жарақатының, тағамнан улану жағдайларының және тәртіптің өрескел бұзылуының толық болмауы.

9-бөлім. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Нормативтік – құқықтық актілер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамыз, өзгерістер мен толықтыруларымен);
2. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы (2007 жылғы 27 шілде № 319-III, өзгерістер мен толықтыруларымен);
3. Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» Заңы (2019 жылғы 27 желтоқсан № 293-VI);
4. Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңы (2002 жылғы 8 тамыз № 345);
5. Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Заңы (2020 жылғы 7 шілде № 360-VI);

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

6. Қазақстан Республикасының «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Заңы (2013 жылғы 21 мамыр № 94-V);
7. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 216 бұйрығы «Оқулықтар тізбесін бекіту туралы»;
8. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2024 жылғы 30 шілдедегі № 194 бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» бірыңғай тәрбие бағдарламасы;
9. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 10 тамыздағы № ҚР ДСМ-78 бұйрығымен бекітілген «Балалардың сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары;
10. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы № ҚР ДСМ-76 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары;
11. Білім беру ұйымдарының тиісті түрлері мен типтерінің қызметінің үлгілік қағидалары (жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын қоспағанда), Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің бұйрығымен бекітілген.

Әдістемелік және оқу әдебиеттері

1. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі, 2024–2026 жылдарға арналған жазғы демалыс кезеңінде балалардың сауықтырылуын, бос уақытын және қамтылуын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар;
2. Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2022 ж. «Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру»;
3. Григоренко Ю. Н., Кострцова У. Ю. «Кипарис: лагерь мен мектепте балалардың бос уақытын ұйымдастыру бойынша оқу құралы». — М.: Педагогикалық қоғамдастық Ресей, 2022. — 224 б.;
4. «Қазақстан мектептері мен лагерлеріндегі дебаттық қозғалысты ұйымдастыру»: әдістемелік нұсқаулық. — Астана, 2023. — 120 б.;
5. «Балалар сауықтыру лагерлерінде қолдануға арналған қазақ халқының ұлттық ойындар жинағы» / құраст. Батырбеков М. С. — Қостанай: Тәрбие мәселелері орталығы, 2024. — 95 б.;
6. «Жасөспірімдерде soft skills және эмоционалдық интеллектті дамыту»: тренингтік бағдарламалар / ред. Смирнова И. В. — Қарағанды: Сарыарқа, 2025. — 142 б.

Қосымша әдебиеттер

1. Командалық жұмыс (team building) іс-шараларын ұйымдастыруға арналған әдістемелік құралдар;

Детский образовательно - оздоровительный центр сезонного действия
« Достык» отдела образования Карабалыкского района Управления акимата
Костанайской области

2. Жасөспірімдерде soft skills дамыту бойынша әдістемелік материалдар;
3. Медиа-білім беру және медиасауаттылыққа арналған құралдар;
4. Жасөспірімдердің жобалық қызметін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар;
5. Көшбасшылық қасиеттер мен эмоционалдық интеллектті дамытуға арналған материалдар;
6. Тәрбие, спорттық және мәдени-бос уақыт іс-шараларының сценарийлер жинақтары;
7. Туристік және спорттық-сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру материалдары;
8. Интерактивті оқытуды ұйымдастыруға арналған электрондық білім беру ресурстары мен цифрлық платформалар.